

ПРАВИЛА
ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ПАСИЩАТА, МЕРИТЕ И ЛИВАДИТЕ
ОТ ОБЩИНСКИЯ ПОЗЕМЛЕН ФОНД НА ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ

1. Перспективен експлоатационен план за паша.

Перспективният експлоатационен план за паша на територията на Община Павликени е разработен на основание чл. 37о, ал. 1, т. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, съобразен с утвърдените със Заповед РД 09-122/23.02.2015 г. на Министъра на Земеделието и храните „Национални стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята”.

Цели на перспективния експлоатационен план са:

1. Дългосрочно опазване на пасищата в Община Павликени и опазване на биологичното разнообразие, с цел преобърдане на негативните промени, причинени от несъобразена с възможностите на природата паша, от изоставяне на пасищата и използване на земите за други цели.
2. Ползване на пасища, мери и ливади и достигане на ефективно разходване на средства, получени чрез финансовите стимули на ЕС, предназначени за развитие на земеделието.
3. При разпределение на пасищата да се отдаде приоритет на земеделски стопанства, покрили европейските изисквания за ферми, както и тези с одобрени и изпълняващи в момента проекти по ПРСР за стабилизиране на икономическото състояние на земеделските стопанства и утвърждаване като фактор за развитие на животновъдството.

2. Списък на частите от пасищата, мерите и ливадите, предназначени за общо и индивидуално ползване, и тяхното разграничаване – Приложение № 1 и Приложение № 2.

Пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване за всички землища на Община Павликени са имоти от общински поземлен фонд и същите са одобрени с Решение № на Общински съвет – Павликени (Приложение № 1 и Приложение № 2)

По смисъла на ЗСПЗЗ „общо ползване“ е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените пасища и мери, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

Разпределението за индивидуално ползване на правоимащите лица за стопанската 2021/2022 г. ще се извърши съобразно изискванията на ЗСПЗЗ, актуален към ДВ. бр. 79 от 08 септември 2020 г. В случай на актуално и навременно изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ППЗСПЗЗ), комисията по чл. 37и, ал. 6 от ЗСПЗЗ, ще се съобрази с него.

3. Частите от пасища, мерите и ливадите, предназначени предимно за косене.

При ползване частите от пасищата, мерите и ливадите, предназначени за косене се спазват следните изисквания:

1. Не се използват минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на определените в приложение 1 и 2 на Регламент на Комисията (ЕО) № 889/2008;

2. Не се изграждат нови отводнителни системи;

3. Не се разорават затревените площи.

Лицата, които поддържат затревените площи чрез косене, трябва да спазват съответните изисквания като извършват първата коситба в равнинните райони от 15 юни до 15 юли. Косенето е ръчно или с косачки за бавно косене, като косят от центъра към периферията, а когато това не е възможно - от единия край към другия, като използват ниска скорост.

Подпомаганите лица могат да извършват свободна паша на животни след последната коситба, с изключение на горските ливади, като спазват гъстота на животните до 1,5 ЖЕ/ха.

Да не се извърши коситба в размножителния период на птиците.

4. Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите.

За прокари за отвеждането на селскостопански животни до местата за паша и водопои, да се ползват съществуващите полски пътища или имотите с начин на трайно ползване „прокар“.

5. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на пасищата, мерите и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения.

При ползването на пасища, мери и ливади е необходимо да се спазват и Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, одобрени и определени със Заповед № РД 09-122/23.02.2015 г. на Министъра на Земеделието, храните и горите и Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, а именно:

➤ **Национален стандарт 1.**

Забранява се използването на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици:

- с ширина минимум 5 метра на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море), с изключение на оризовите клетки;

- с ширина минимум 10 метра на равнинни площи при торене с течна фракция на оборския тор;

- с ширина минимум 10 метра при торене на площи с наклон;

- с ширина минимум 50 метра при торене на площи с остръ наклон.

➤ **Национален стандарт 2.**

При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.).

➤ **Национален стандарт 3.**

Забранява се пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води (Приложение към НС 3.).

➤ **Национален стандарт 6.**

Забранява се изгарянето на стърнищата.

➤ **Национален стандарт 7.**

Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите:

- полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;

- съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;

- постоянни мери, пасища и ливади от навлизането на нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*);
- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците (от 1 март до 31 юли).

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС) на земята са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които са бенефициенти по:

- директните плащания;

чл. 46 и чл. 47 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007;

- следните мерки от Програмата за развитие на селските райони (2014-2020): Агроекология и климат; Биологично земеделие; Плащания по „НАТУРА 2000“ и Рамкова директива за водите; Плащания за райони с природни или други специфични ограничения.

- следните мерки от Програмата за развитие на селските райони (2021-2027); Агроекология и климат; Биологично земеделие; Плащания по „НАТУРА 2000“ и Рамкова директива за водите; Плащания за райони с природни или други специфични ограничения.

➤ **За почвения слой не се допуска:**

Нарушаване целостта на почвения слой – разкопаване, вземане на чимове, камъни, почва, разораване; преминаване и движението с моторни превозни средства в самото пасище; едновременното струпване на големи стада с животни на едно и също място за едновременно пашуване и за водопой;

➤ **За биологичното разнообразие:**

Опазване и поддържане на местообитанията при паша, не се допуска: пашуване на по-голям брой регистрирани животни от посочения в анкетната карта на земеделския производител (регистрация в ОДБХ за община); паленето на огън извън определените, обезопасени и обозначени за това места, унищожаването на видовете от флората чрез изкореняване, изкопаване, сечупромени в ландшафта; оставянето на пашуващите животни без надзор; внасяне на неприсъщи видове – засяване на култивирани растения в границите на пасището; внасянето на минерални торове за подобряване на тревата; не се позволява разпръскването на битови отпадъци из пасището; собственикът на животните е длъжен да осигури и гарантира изнасянето на битовите отпадъци извън пасището; опожаряване на дървесина, храстова и тревна растителност по пасищата с цел предизвикване на нов подраст; поддържане в добро състояние наличните инфраструктурни обекти: за водопой – чешми, корита и др.

Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

6. Ветеринарна профилактика.

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Програмата за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болести по животните и зоонози, изгответа от Българската агенция по безопасност на храните, съгласно чл. 118, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност /ЗВД/.

При појава на заразна болест директора на Областна дирекция по безопасност по храните издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта.

Постоянно действащата общинска епизоотична комисия приема действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката.

В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопои или налагане на забрана върху използването им при необходимост. В обявените огнища на заразни болести се провеждат задължителни (текущи и заключителни) дезинфекции, дезинсекции и дератизации, предвидени в съответните законови и подзаконови нормативни актове.

При извеждането на паша, пашуване и водопой, не се допуска смесването на стада от различни землища.

7. Частите от пасищата, мерите и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смески.

Към създаване на изкуствени ливади и пасища чрез засяване на подходящи треви или тревни смески се прибягва, когато се цели основно подобряване на нископродуктивните естествени ливади и пасища. В този смисъл подходящи за засяване с тревни смески са пасищата, мерите и ливадите от ОПФ от осма, девета и десета категория.

8. Построяване на навеси.

Построяването на навеси в пасища, мери и ливади се извършва съгласно изискванията на Наредба № 19 от 25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им и ЗОЗЗ. Построяването на навеси по посочения ред е за сметка на ползвателя и се съгласува с Община Павликени.

Ползвател по договор, сключен за повече от една година, за индивидуално ползване има право да поставя временни навеси и ограждения с цел по-доброто стопанисване и опазване на пасищата, само с предварително писмено съгласие, издадено от Община Павликени и при условие, че не блокира достъпа на други стада до местата за паша и водопой или като осигури необходимите прокари за селскостопанските животни.

9. Въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси.

Въвеждането и редуването на парцелно ползване на пасищата, мерите и ливадите е условие за поддържането им в добро земеделско и екологично състояние. Неравномерното изпасване и утъпкване на треви води до ликвидиране на тревната покривка, която е предпоставка за развитие на ерозионни процеси на почвата и намаляване на нейното плодородие.

10. Използването на пасищата, мерите и ливадите системно и безсистемно (свободно).

При системната паша се прилага парцелния принцип на паша, при който отделните парцели се изпасват последователно през 5-6 дни. Връщането към изпасаните парцели става след 3 до 6 месеца, през което време тревостоя се възстановява и се извършва биологическо самоочистване. Рационалното и щадящо използване на ливадите и пасищата е процес, който контролира и регулира дадена площ да се изпасва за неповече от 4-6 дни от говеда и от 6-8 дни от овце, да се осигурява необходимото време за покой и израстване на тревите.

Броят на животните на единица площ да е съобразен с продуктивните възможности на пасищата и с вида на животните. През пролетта пашата да започва, когато пасищата са добре

просъхнали, а през есента да се прекратява около месец преди настъпване на трайното застудяване, за да израснат тревите и се подгответ за успешно презимуване.

11. Охрана.

Ползвателите на пасища, мери и ливади от ОПФ организират охраната за своя сметка на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем и за които са поели задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

12. Режим на ползване, забрани и ограничения.

Изискванията за кръстосано съответствие и условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, трябва да отчитат на първо място изискванията за опазване на биоразнообразието и околната среда и едва след това изискванията за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС).

Всеки кандидат за подпомагане е длъжен да:

- спазва забраните и ограниченията, разписани в заповедта за обявяване на съответната защитена зона от Натура 2000 за заявените за подпомагане парцели;
- спазва режимите, разписани в плана за управление на защитената зона от Натура 2000, след утвърждаването му по реда на наредбата по чл. 28, ал. 1 ЗБР;
- спазва условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, одобрени съгласно чл. 42 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

При противоречие между изискванията за ДЗЕС и забраните, разписани в заповедта за обявяване на съответната защитена зона от Натура 2000, земеделският стопанин е длъжен да спазва изискванията за зоната от Натура 2000.